

e schoone vorm
stilante, waar
rpen smakelijk
artelike, joviale
hun aller har
enden Akadem
leerlingen nog
Bij zijn 70-jarig
toen door zijn
haar soort. Het
ak, die hij zich
steed. Ethiek is
ind gewijd, niet
formeerde Dog
laardwerk voor
len.

De „Geref. Kh. v. Rotterdam” (dr A. Kuyper):
Toch mag ik niet vergeten, dat hij ons althans in zijn „Van 's Heeren ordinantien” een populair standaardwerk heeft nagelaten, als een monument door hem zelf gebouwd, dat zijn naam ook aan de volgende geslachten zal doen blijven leven.

Zoo er bij ons maar geestelijke lust is om hem tot ons te laten spreken ook nadat hij gestorven is, om naar de aandrift, die hemzelf altijd bezieldde, te worden ingeleid en verdiept in de waarheid Gods.

De „Geref. Kh. v. Rotterdam” (dr A. Kuyper):

Hij was een Calvinist in den vollen zin van het woord, die de oude Theologie der vaderen terdeinde, en haar tot ontwikkeling bracht voor den tegenwoordigen tijd. De kerk van Rotterdam heeft dat onvervonden in de dagen der Dolsantie, toen met de Synodale organisatie van 1816 moest gebroken worden. Moedig en vol geloofsvertrouwen ging Dr Geesink hier voor in den strijd en met krachtige hand na hij leiding aan den gang der kerckelijke zaken. Hij was een geliefd prediker, en als hij optrad was de kerk altoos met een grote schare gevuld, die met gespannen aandacht naar zijn dogmatische en ernstige prediking luisterde, en nog zijn er in ons midden die de prediken van Dr Geesink met dankbaarheid zich herinneren. De uitgegeven prekbandjes doen ons nog zion hoe bekwaam predikte deze Doctor was. Vooral echter als Hoogleeraar kon hij woekeer met de talenten hem toebehouw. Hij is een sieraad voor de Vrije Universiteit geweest en het hart der studenten wist hij te stelen, niet alleen door zijn uitnemend onderwijs, maar ook door zijn aangepame omgang. Steeds is gehoopt, dat wij van hem zouden ontvangen een standaardwerk in de Gereformeerde Ethiek, maar dit werd ons niet geschonken. Dankbaar mogen we zijn, dat een meesterwerk van zijn hand verschenen is in „Van 's Heeren Ordinantien” — artikelen door hem in „De Heraut” geschreven toen hij voor Dr Kuyper, tijdens diens ministerschap, de redactie waarnam. In dat werk heeft Geesink ons een rijke nuttelooschap van blijvende waarde geschonken.

Het stemt weemoedig, dat ook deze man ons ontneemt. Is Met Kuyper en Rutgers heeft hij zijn beste krachten aan de Theologische Faculteit der Vrije Universiteit geschonken in haar wording en eerste optreden. Maar met hen is nu ook hij ingegaan tot de eeuwige ruste. In hem bloede voor ons na de tracht van de eerst generatie, het geslacht der kloeka Calvinisten. Van de oude garde die eens zoo heilig en bezielt werkte in den tempel der Gereformeerde Wetenschap, leeft nu alleen nog Prof. Mr. D. P. D. Fabius.

Wij mogen niet klagen. God de Heere heeft ook in Dr Geesink zoo heel veel goeds aan de Kerken en aan de Universiteit geschonken. Wij hebben van die rijke gaven genoten. Bij het scheiden uit dit leven, en staande bij het graf brengen wij ootmoedig onzen dank aan den Vader der lichtten, die deze lichtende star, een sieraad voor elke Academie, ons geschonken heeft, en hadden dat een lichtend spoor mocht worden nagelaten.

„Geref. Kb. Dordrecht” (ds. Mooyen):

Welk leerling der Vrije Universiteit, die t'genoot heeft gekend onder mannen als Kuyper, Rutgers, Geesink, den Hartog, Wolter, moet studeren, herinnert zich niet dezen man met z'n fijnbesnaard gezicht, met z'n aristieke aanleg, met z'n zeldzame kennis van het menschenhart, met z'n goed humeur ook bij de scherpste critiek, met z'n grote kennischappelijkheid?

Welk trouw Heraut-lezer en onderzoeker van de geschriften der onzen, heeft niet genoten van Geesink's grote oeftekunst en gaven om het te zeggen en zoo schoon te zeggen?

Geesink, die bovenal was een man van grote godsdienst en zelfkennis voor Gods aangesicht, die daarom en daardoor tot menig jong hart het juiste woord op den juistesten tijd sprak.

Hij was een van die onmisbare elementen op onze vergaderingen, als 't spande, om ontspanning en samenvulling te brengen.

Geesink heeft heel z'n leven door strijd gekend, waarboven hij zich wist te verhogen door geloofsmoed, door Godsvertrouwen.

In de laatste jaren zijn levens is zijn levenslicht sterk verdonkerd, en heeft hij smartelijk gevoeld de doorn in 't vleisch, die stak en die wondde.

Wij zijn innig dankbaar, dat God aan zijn lijden, dat z'n vrienden en liefhebbers misschien sterker hebben gevoeld, dan hijzelf, een einde heeft gemaakt, en dat hij nu ontdaan van al het verdervelijke in overdaerlijkheden God mag aanschouwen, en wij danken God, door wat Hij ons in hem heeft gegeven.

„Geref. Kb. Delft” (dr. W. H. Gispen):

Geesink was een geleerde met stijl en humor. Stijl — men leze zijn uitgegeven prediken, zijn recensies in de oude jaargangen van „De Heraut” en we beseften, dat hij misschien de enige van ons Gereformeerde theologen is, die tactiger was in den goede zin van het woord. Een taafrel als dat van Rizpa's lijkwacht, als dat van de vier melaatschen of van de verblinding van Elymas, het begin van den bundel „Die de nederigen vertroost”, het zijn zoo maar enkele dingen, die ons te binnen schieten, en die in Geesink's beschrijving onvergetelijk voor ons staan. Geen wonder, dat hij die zelf zoo'n literator was, die leestafelrubriek in „De Heraut” onovertreffelijk elke week verzorgde. Zijn sterven roopt ons weer dat van zijn opvolger als redacteur. Dr. de Moor te binnent, die nog bij Geesink's zeventigsten verjaardag in 1924 zijn artikel in de „Utrechtsche Kerkbode” begon met „morgen is mijn professor jarig”. Want ook Dr. de Moor had stijl en humor.

Van dien zeventigsten verjaardag vergeet ik nooit de evennads met fakkels, die de studenten hem brachten

aan zijn huis op den Breedeweg in Watergraafsmeer. Onder huid gelijk nam hij het woord, om van zijn balcon hen te bedanken. Allereerst daarvoor, dat het een serenade en geen aubade was; vroeg op was zijn kracht niet, ja hij kon wel verklaren, dat als hij de nachten niet had gehuukt, hij thans niet zoo gehuldigd zou worden.

Ja, de humor van Geesink; ook in zijn geschriften kan men dien op elke hindzij proeven. Denk h.v. aan het kostelijk verhaaltje van zijn ontmoeting met een theosoof in zijn behandeling van het derde gebod. Maar persoonlijk moet ge dat gezien hebben, hoe hij op zijn college's met zijn gezicht ieder karakter sprekkende kon invoeren: wat Geesink behandeld heeft, wordt nooit vergeten door de pakkende voorbeelden, waarin de zwaarste stof werd verpakt.

Hijzelf zou de laattste zijn om zijn gebreken te ontdekken. Doch ook als persoon had hij stijl: het was een heer! Over de mensen, vooral over de domine's oordeelde hij zacht: hij genoot van elke preek.

Achter zijn stijl en humor zat een Gereformeerde hart: ook hij was één der voortrappers uit den Doelenstijl. Nog hoor ik hem op zijn herdenkingcollege van Kuyper zeggen tot slot van een indrukwekkend befoog: „Mijne Heeren! more, zoons door u het ontzield overschat van onzen grooten leider is grauwarts gedragen, zijn geest U dragen heel uw leven!”

Achter zijn stijl en humor zat een kinderlijk hart. En zoo denk ik nu het liefst aan hem: want zijn spot over pseudo-intellectuelen kwam op uit een hart, dat zich volkomen ziel liet in een onvergetelijk kinderlijk gebed.

K. S.

BOEKBESPREKING.

Jaarboek ten dienste van de Gereformeerde Kerken in Nederland. 1929. Onder redactie van de predikanten G. Dockx en J. C. Rullmann. Dertiende jaargang.

Goes — Oosterbaan & le Comte.

De plaats, welke dit jaarboek heeft veroverd, kan misschien wel het best worden bepaald door het verlangen, waarmee er telken jare naar wordt uitgezien.

Verstrikt et eenige tijd in het nieuwe jaar, voor dat het verschijnt, dan hoort men van verschillende kanten: waar blijft het?

De belangrijke veranderingen, welke er binnen een jaar in onze kerken plaats grijpen, doen het jaarboek tegen het einde van een jaar als eenigszins verouderd gevoelen.

Zelfs zou o.i. de idee overweging verdienbaar of er niet in het midden des jaars een supplement kon verschijnen, waarin alle mutaties werden vermeld.

Een glukkige aanwinst rekenen wij de meerdere gegevens in de rubriek „Necrologie van Predikanten”. Nog prijken er enkele vraagteekens. Voorzijde onzerek zat die wel doen verdwijnen.

De „In Memoriam” troffen over het geheel don goede toon.

Interessant als altijd is het jaarcijfer van Ds. J. C. Rullmann. Zelfs uit een jaar, dat zóö kalm is verlopen als 1928, wist hij nog voldoende materiaal te putten. Daarvan zijn ook nadelen verbonden. Ds. C. Lindboom waagde het in „Ned-Holl. Kerkbl.” te bewijfelen of een paar details niet beter achterwege hadden kunnen blijven. Helas kunnen we Ds. Rullmanns objectiviteit ditmaal niet zóö prijzen als ten vorigen jare. Een voorbeeld. Van onzen Persschouwer zegt hij, dat deze volgens een Hooggeleerde beschuldigingen zou hebben geuit, die net buiten het bereik van den strafrechter vielen. Vond Ds. R. het de moede waard dit te vermelden dan had hij minstens den naam van den Hooggeleerde moeten noemen. Allicht zou het nageschreven, dat voor de historie onzer kerken gaarne in de „Kerkelijke Overzichten” zal staan, hieruit afleiden, dat één onzer professoren dit oordeel veldt. Wie de polemiek tussen prof. Obhnik en Ds. Schilder gevolgd heeft, zal toestemmen, dat zóö uitspraak wel zeer eenzijdig is. De vaderlijke wensch, dien Ds. Rullmann daarop laat volgen, zouden we hier willen omzetten in den broederlijken: Blijven voortaan zulke misverstanden steekken subjektiviteiten in het „Kerkelijk Overzicht” ons bespaard!

Ons desideratum aangaande de Buitenlandsche Kerken is nog niet gehaald vervuld.

Onder de „Christelijke Pers voor het Geref. Kerkel. leven” misten we het orgaan van de Gereformeerde Kerk van Antwerpen „Stok en Staaf”. Overigens behagen we gaarne onze hulde voor de bijzondere accurateesse, waardoor dit Jaarboek uitmunt in betrouwbaarheid.

„Het tuchtrecht der meerliede vergaderingen” door Ds. Joh. Jansen te Wierden.

Wierden — R. W. Heutink.

Niet alleen gaf Ds. Joh. Jansen hiermee zijn referaat, dat hij ten vorigen jare op de Gereformeerde Predikantenconferentie hield in druk, maar hij nam er ook het debat in op, waarop hij dan schriftelijk van repliek dient.

Een goede gedachte. De schrijver neemt tegenover zijn bestrijders o.i. een sterke positie in.

„Wat ik op mijn Indische reis zag”, door Dr. H. C. Rutgers.

Kampen — J. H. Kok. 1928.

In zijn „Inleiding” schrijft Dr. Rutgers: „De inhouding van dit boek is dus niet anders dan om den lezer als het ware mijn reis te laten meemaken en hem te laten zien, wat hij zelf zou zien, als hij voor het eerst eens door Indië reisde, met al de oppervlakkigheden, die zulk een eerste bezoek natuurlijk kenmerken, maar ook met al de aantrekkelijkheden en de charme, die het heeft. En naar ik hoop zal ik u dan iets kunnen laten voelen van het fascinerende van het leven en werken in Indië. Wanneer dit boek er tevens toe mag bijdragen om het werk der zending en der christ-

lijke kerk meer bekend te maken en ook meer waardering te doen vinden, dan zal de schrijver daar zeer dankbaar voor zijn.”

De lezer zal niet minder dankbaar zijn, wíj de schrijver zeker niet beneden zijn bedoeling is gehleven.

Het leven en werken in Indië, speciaal het kerkelijke en missie, interesseerde hem het meest.

Men verwachte dan ook geen enthousiaste natuurbeschrijvingen.

De auteur openbaart zich als een nuchter en praktisch man.

De gave van scherp opmerken bezit hij als weingen.

Zijn verteltrant is boswend.

Wie een boek over Indië weleens als zwaar en extatisch heeft terzijde gelegd, zal van dit boek genieten.

Op gezelliger wijze kunt u bijna geen kennis over Indië en de zending vergaderen.

HEPP.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Diessen: J. Duiven te Opende-Niega.
Westbroek: J. Ousoren, cand. te Woerden.

Aangenomen naar:

Zandvoort: N. A. Waanmg, cand. te Amsterdam.

Bedankt voor:

Kampen (vac. wijlen J. J. Westerhuis te Eerten): Th. Delleman te Giessen-Oudekerk o.a.

Intraude te:

Oosthem: R. H. Kuipers, cand. Tekst. Jes. 62:1-3.
Oostwolde (Old.): E. G. v. Tayligen, cand. Tekst Amos 3:8b.

Afscheid van:

Opperdoos: W. Seinen. Tekst Coll. 1:28.
Oudega (W.): J. Los. Tekst 2 Cor. 12:9b.
Steen: A. H. Pietersma. Tekst Hand. 20:32.

Kerkinstellingen.

To Oldenzaal zal na zeer binnenkort de instelling der zelfstandige Geref. Kerk plaats hebben. Naar wij vernamen, heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk van Enschede een Commissie benoemd, bestaande uit Ds. H. Moutwil en enige ouderlingen, onder wie leiding a.z. Woensdag de verkiezing van ambtenaars te Oldenzaal zal plaats hebben.

Oldenzaal vraagt de belangstelling van al de Geref. Kerken, waar tal van ambtenaren, uit alle hoeken des lands, naar de grensplaats gezonden werden, die daar nu een Kerkelijk tehuis vinden. Evenzo is het met tal van gezinnen, die daar kommen om er werk te vinden.

Heeds enkele jaren is er aan den Westwal een zeer net kerkschool en zijn er van de Zondags geregelde samenkomen, geijk ook catechisaties, die tot nog toe alle van de Kerk van Enschede uitgaan.

In heel Oostelijk Twente is een Geref. Kerk, zoodat Oldenzaal een middelpunt voor verstrooid Gereformeerden is. De instelling der plaatsoijke Kerk wordt er dan ook met vreugde en dankbaarheid begroet.

Beroepingswerk.

To Montfoort en Linschoten hebben de Geref. Kerken, sedert 1918 vacant, het plan gecombineerd een eigen predikant te beroepen.

Adres.

Het adres van den Kerkeraad der Geref. Kerk te Noord-Scharwoude is voortaan Ds. A. Druij. J. Hass.

Kerkdiensten.

To Groningen zullen, wegens de grote uitbreiding der Geref. Kerk, in de Westerkerk aldaar binnenkort dubbel diensten worden gehouden, nl. vier diensten per Zondag in een kerkgebouw. Bovendien wordt de bouw van een zesda kerk voorbereid.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND”.

Tweetal te:

Amsterdam-Zuid (vac. J. J. Buskes Jr) G. W. v. Deth te Zaandam en P. A. E. Silvio Smit te Haarlem.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Dordrecht: W. Kremer te Kornhorn en H. Vlaet te Leeuwarden.

Beroepen te:

Aalten: J. Tolman te Zaandijk.

Baarn: A. M. Berkhoff te Amsterdam-West.

Dordrecht: W. Kremer te Kornhorn.

Afscheid van:

Boekop: P. de Smit. Tekst Hand. 20:30.

Papendrecht: P. Zwier. Tekst 1 Thess. 1:5 en 6.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

En ij Dokkum (toez.): A. W. Foenstra te Loijum.

Oldbroek (toez.): J. J. Timmer te Ermelo.

Oudehaske: I. J. C. Visbeck te Heem